MAASEUDUN SIVISTYSLIITTO

Hei Kotikunta! Onko teillä mietitty, miten suhde opiskelujen tai töiden perässä muualle muuttaviin nuoriin aikuisiin säilyisi elävänä?

Ystäväni-kirja kunnille, jotka haluavat kuulla nuoria aikuisiaan

Tää on mulle tärkee (2020-2022) etsii yhdessä pohjoispohjalaisten nuorten aikuisten kanssa keinoja pitää suhde kotiseudulle elävänä. Hanketta rahoittaa EU:n Maaseuturahasto.

Tekstit: Virpi Harilahti-Juola, Satu Himanen, Riitta Johanna Laitinen
Kuvat: Satu Himanen, Satu-Maarit Huttunen, Heli Kallio-Kauppinen, Riitta Johanna Laitinen
Julkaisija: Maaseudun Sivistysliitto
Ulkoasu ja taitto: GST Graafinen Studio, Oulu
Kirjapaino: KTMP Group Ab Oy 2022

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Piilotettu timantti vai hukattu potentiaali?

Maaseudulla kasvaneet nuoret saattavat joutua lähtemään kotoa aikaisessa vaiheessa. Jos opiskelumahdollisuuksia ei tutuilta kulmilta löydy, on niiden perässä muutettava muualle. Vahvat juuret ja sosiaalinen verkosto maaseudulla jäävät usein elämään, ja kiinnostus kotikuntaa kohtaan säilyy. Miten tuo yhteys kotiseudulle säilyisi elävänä?

Omien nuorten aikuisten merkitys kunnan elinvoimalle tunnistetaan varmasti teilläkin. Monissa kunnissa huokaillaan omien nuorten perään heidän lähtiessään opiskelemaan ja kysytään, miten heistä voitaisiin pitää kiinni?

Toisaalta monipaikkaiset nuoret aikuiset kertovat kokemuksia väliinputoamisesta. He olisivat kiinnostuneita itselleen tärkeiden paikkojen ja asioiden kehittämisestä kotiseudulla, mutta kokevat, etteivät saa tietoa eikä heitä kuulla. Erityisen harmillista tämä on heille, jotka toivovat voivansa opintojen jälkeen palata ja joutuvat ehkä seuraamaan sivusta päätöksentekoa itselleen ja tulevaisuudelleen merkityksellisistä asioista.

Nuorten aikuisten kuuleminen onkin monen kunnan tulevaisuuden kannalta järkevää. Juuri lähdössä olevissa nuorissa aikuisissa piilee kunnalle merkittävä potentiaali. Tunteet kotikulmia kohtaan ovat vielä väljähtämättömät ja näkökulmat raikkaita. Nuoret voivat paljastaa kehittämiskohtia tai maalailla tärkeitä suuntaviivoja tulevaisuudelle.

Tunteet kotikulmia kohtaan ovat vielä väljähtämättömät ja näkökulmat raikkaita.

Me Maaseudun Sivistysliiton Tää on mulle tärkee -hankkeessa olemme yhdessä nuorten aikuisten kanssa etsineet keinoja pitää kotiseutusuhde elävänä. Olemme kokeilleet nuorten kanssa uusia tapoja vaikuttaa ja olla mukana heille tärkeiden paikkojen ja asioiden kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Tämän kirjan sisältö on koottu siitä, mitä olemme oppineet. Haluamme jakaa sitä myös teille.

Kirjan käyttöohje

Kädessäsi on ystäväkirja. Se on tehty kunnille käytännön työkaluksi suhteen kehittämiseen omien aikuistuvien nuortenne kanssa. Kirjan avulla voitte tutustua heihin paremmin.

Kuten työelämässä, miksei myös kunnissa voisi suosia lähtöhaastatteluja? Tämän kirjasen lopussa olevien ystäväni-sivujen avulla kuulette lähtevien nuortenne ajatuksia siitä, missä onnistuitte ja mitä olisi voitu tehdä paremmin. Saatte selville kehittämiskohtia sekä asioita, jotka nuorten mielestä kannattaa ehdottomasti säilyttää sellaisenaan. Samalla kerrotte nuorille aikuisille, että heidän mielipiteitään ja kokemuksiaan arvostetaan ja heidän ajatuksillaan on merkitystä.

Nuoret aikuiset toivovat yhteydenpitoa kotikunnan suunnalta myös siinä vaiheessa, kun asuvat muualla. Yhteyden pitämisen ei tarvitse olla monimutkaista tai työllistävää. Nuoret aikuiset saattaisivat ilahtua esimerkiksi sähköpostiin saapuvasta kotikunnan uutiskirjeestä. He haluaisivat lukea uutisia siitä, mitä kylillä tapahtuu ja miten kunta kehittyy.

Halutessanne voitte kerätä kirjan sivuille nuorten yhteystietoja jatkoyhteydenpitoa varten. Samalla kannattaa kysyä myös heiltä itseltään konkreettisia vinkkejä siihen, mitä he toivovat yhteydenpidolta.

Kirjasta voi käyttää esimerkiksi niin, että kierrättää kirjaa nuorten keskuudessa ja pyytää täyttämään vastaukset suoraan sivuille. Sivuja voi myös tulostaa täytettäväksi täältä https://msl.fi/material/**ystavani-kirja-kunnille/**

"Olisi hienoa, että vaikka ei pystyisi muuttamaan takaisin, voisi etäältäkin olla mukana. Ja vaikkapa tarjota omaa osaamistaan kotiseudun hyväksi."

Tee lähtemisestä juhlaa

Monet tapaamistamme nuorista aikuisista kokivat saaneensa kotiseudulta voimavarakseen vahvat juuret, mutta osa olisi toivonut enemmän kannustusta myös siiville nousemiseen.

Olemme varmasti yhtä mieltä siitä, että on tärkeää, että on niitä, jotka lähtevät käymään muualla ja avartavat katsettaan, keräävät kokemusta ja kartuttavat osaamistaan. Muistammeko kuitenkaan kannustaa nuoria siivilleen? Rohkaisemmeko myös niitä, jotka suuntaavat muualle kuin aivan lähiseudun oppilaitoksiin? Kun nuori lähtee hyvillä mielin toteuttamaan unelmiaan, jää kotiseudun ilmapiiristä positiivinen muistijälki.

Mitä, jos teillä tehtäisiinkin lähtemisestä juhlaa? Lähdössä olevien nuorten kohtaaminen mukavissa merkeissä on kunnalle myös mahdollisuus kerätä palautetta ja kehittämisideoita. Samalla voitte luoda pohjaa yhteydenpidolle jatkossa - esimerkiksi tämän kirjasen avulla.

Mitenkään monimutkaista lähtemisen juhlistamisen ei tarvitse olla - kokoatte vain maailmalle suuntaavan ikäluokan yhteen, kerrotte, miten tärkeitä he ovat teille ja kysytte kokemuksia ja palautetta.

Miettikää, kuka tai ketkä teidän kunnassanne voisivat olla ne, jotka lähtevät kohtaamaan nuoria aikuisia. Mukaan tilaisuuteen ja järjestelyihin kannattaa ehkä ottaa joku nuorillenne jo ennalta tuttu henkilö (esimerkiksi nuoriso-ohjaaja).

Kokosimme alle muutamia ideoita siitä, millaiset tilaisuudet tai kokemukset voisivat tehdä nuoren aikuisen lähdöstä jollakin tavalla erityisen.

Ideoita lähtijöiden kohtaamiseen

Karkkitarjoilu – hyvä maku suuhun
Keskustelun aloittamiseen ei välttämättä tarvita aina karkkikulhoa ihmeempää.

Leppoisa juttuhetki nuotion äärellä
Tavatkaa ulkona luonnossa tai jossakin nuorille tärkeässä paikassa. Viettäkää leppoisa juttuhetki nuotion äärellä ja paistelkaa vaikkapa makkaraa nuotion loimussa.

Jokin pieni muisto kotikunnasta
Keksittekö jonkin pienen, kotikunnasta muistuttavan asian lähtijöille muistoksi ja käyttöön? Avainnauha, t-paita tai kangaskassi muistuttaisi kotikulmista myös uudessa arjessa.

Vinkkejä nuorten aikuisten kuulemiseen

Haluamme rohkaista kuntia siihen, että nuorten aikuisten ääni pääsee kunnissa esiin. Nuoren aikuisen kohtaaminen, kuuleminen, kuunteleminen ja yhdessä tekeminen lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kiinnittymistä yhteisöön. Se, että saa halutessaan olla mukana oman kunnan ja lähiympäristön asioiden eteenpäin viemissä, voi vahvistaa nuoren aikuisen juuria. On tärkeää kuulla nuoria, eikä pelkästään lähdön hetkellä, vaan koko matkan varrella.

Olemme saaneet aiheesta muutamia, mielestämme arvokkaita oppeja. Jaamme ne nyt tässä lainattaviksi ja jatkokehiteltäviksi.

Kuulemisesta konkretiaan

Nuorten ja nuorten aikuisten kuulemisessa muodostuvat joskus haasteeksi erilaiset aikajänteet. Nuorilla saattaa olla kokemus, että heitä on kyllä kuultu, mutta siihen se on aina jäänyt. Nuorille on syntynyt tunne, että mitään ei tapahdu, tai ainakin konkreettisiin muutoksiin pääseminen kestää – nuoren perspektiivissä – liian pitkään.

Tämä kannattaa huomioida nuoria kuultaessa. Jos kysytte, kertokaa myös mitä tiedolla tehdään ja minkälaisella aikataululla. Mitä jos tarjoaisitte kuulluille mahdollisuutta seurata asian etenemistä? Vielä parempi, jos nuoret pääsevät mukaan edistämään asioita yhdessä. Antakaa aikaa kuulemisista saadun tiedon jakamiselle ja yhteiselle keskustelulle.

Esimerkki: Kylmäniemen uimaranta, Raahe
Raahen vanhimman, ja monen mielestä parhaan, uimarannan käyttäjille järjestettiin sähköinen kysely rannan kehittämisestä. Vastaajille tarjottiin myös mahdollisuus saada tietoa prosessin etenemisestä ja olla siinä itse mukana. Kiinnostuneet kutsuttiin henkilökohtaisesti jalostamaan vastauksia eteenpäin. Yhteisissä keskusteluissa valittiin konkreettiset teot, jotka toteutettiin talkoilla.

Mahdollistamisen näkökulma

Tiedämme, että kaikkien toiveiden toteuttaminen on hankalaa, jopa mahdotonta. Kokeneen viranhaltijan mieleen nousee lista kysymyksiä ja tekijöitä, jotka tekevät monestakin nuorten haaveilemasta projektista mahdottoman.

Mutta onko näin? Mitä tapahtuisi, jos kääntäisi tutun toimintatavan päälaelleen ja näkisi mahdottomalta kuulostavan toiveen kutkuttavana haasteena. Olisiko mahdollista ottaa käyttöön "mahdollistamisen näkökulma" ja lähteä selvittämään, miten erilaiset haasteet voitaisiin selättää. Ei tyrmätä luovaa ideaa heti faktoilla tai sanota enempää miettimättä "ei onnistu".

Tärkeää on tarjota nuorille aikuisille myös tukea siihen, että lennokkaista ideoista jalostuisi toteutuskelpoisia kehittämissuunnitelmia. Laitetaan lähtevien nuorten reppuun uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin.

"Meillä on ollut tässä asiassa mahdollistamisen näkövinkkeli".
REHTORI

Esimerkki: Kellon skeittiramppi, Oulu
Selvitimme kyselyllä, mitä alueen nuoret toivovat ja mitä olisivat itse valmiita tekemään. Kyselyssä nousi esiin alueelle jo pitkään toivottu skeittiramppi. Paikalliset toimijat olivat kuulleet toiveen jo monta kertaa ja halusivat nyt yhdessä miettiä, miten se voitaisiin toteuttaa. Kutsuimme nuoret ja aikuiset työpajoihin, joiden tuloksena skeittiramppi lopulta syntyi.

Ymmärrä kuulumisen tärkeys

Kuuluminen on ihmiselle tärkeää, ja identiteettimme voi olla hyvinkin paikallinen. Nuorten kotiseudulleen kiinnittyminen nostaa esille tunteen kuulumisesta johonkin tiettyyn paikkaan ja yhteisöön.
Moni tapaamistamme nuorista aikuisista identifioitui vahvasti omaan kyläänsä tai vielä pienempään alueeseen. He ovat "kyläläisiä", eivät niinkään kuntalaisia.
Kylät ja vahva kyläidentiteetti voivat olla kunnan menestystekijöitä, joita kannattaa vaalia ja kääntää koko kunnan eduksi. Sanavalinnoilla on merkitystä – sivu- ja syrjäkylät ovat siellä asuville usein maailman napa tai ainakin oman elämän keskus.

"Oon ajatellut, että en halua olla yksi tuhannesta. Haluan olla yksi kymmenestä. Haluan olla osa jotain pienempää ja sillä tavalla merkityksellinen osa."
NUORI AIKUINEN

Esimerkki: Entisen Rantakylän koulun alue, Liminka
Rantakylän lakkautettu koulu on kyläläisille edelleen tärkeä ja saa ihmiset tekemään yhdessä. Sen kautta saatiin myös koulun entisiä oppilaita, nykyään muualla asuvia nuoria aikuisia mukaan kotikylän kehittämiseen. Keskusteluissa ja kohtaamisissa huomattiin, että kuulumisen tunteen säilyttämiseksi tarvitaan yhteydenpitoa ja erilaisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kylän asioihin.

Hunajapurkki houkuttaa

Aina ei tarvitse tehdä isosti. Kuuntele tarkalla korvalla ja tartu ennakkoluulottomasti pieniinkin asioihin. Joskus sellaisella voi olla suuri merkitys – ainakin jollekin porukalle. Merkitys omalla kylällä voi olla virkistävä.

Joskus kuulemisessa nousee esiin jokin teema, joka toistuu eri henkilöiden kanssa keskusteltaessa. Jokin sellainen paikallisesti tärkeä asia, joka innostaa monia, saa useita eri toimijoita liikkeelle ja johon voi osallistua monella eri tavalla. Tällainen, niin sanottu hunajapurkki, vetää puoleensa kehittäjiä, ehkä rahoittajiakin ja saa aikaan innostuksen ilmapiirin.

Voimme lämpimästi suositella hunajapurkkeihin tarttumista.

Esimerkki: Lumotun hallan maa, Pelso, Vaala
Pelsolla kyläläisten aikoinaan tekemä elämyspuisto tarinoineen ja betoniveistoksineen on herätetty uuteen kukoistukseen monen eri tahon yhteistyöllä.

Yhteissuunnitteluun saatiin mukaan useita paikallisia ja alueellisia toimijoita. Puisto on innostanut tekemään yhdessä.

Brändilähettiläät ja muut tärkeät

Kaikista ei tietenkään tule paluumuuttajia, mutta kenties vapaa-ajanasukkaita, lomailijoita ja etätyöntekijöitä. Osa nuorista lähtee ovet paukkuen, ja syitä siihen on monia. Toiset lähtevät positiivisimmissa tunnelmissa, mutta eivät ehkä palaa. Ehkäpä – pelkästään paluumuuttajien etsimisen sijaan - kannattaakin huomioida myös heitä, jotka eivät ole palaamassa. Kotiseutunsa puolesta maailmalla ylpeästi liputtavat nuoret aikuiset ovat kuntansa mainioita brändilähettiläitä. Pidetään yhteyttä nuoriin ja tarjotaan heille tietoa kotipaikan tuoreista kuulumisista ja samalla mahdollisuuksia kertoa ylpeänä, mistä ovat tulleet.

Älä ohita kipeitäkään asioita

Välillä joudutaan tekemään päätöksiä ja asioita jotka eivät ole kaikille mieluisia. Varaa aikaa asioiden tunnustelulle, ja uskalla kuulla ja keskustella myös kipeistä asioista. Haluamme kannustaa keskustelemaan avoimesti myös näistä aiheista. Asioista ollaan eri mieltä, mutta toisten ylenkatsominen ja aliarvioiminen eivät asioita edistä. Vuoropuhelua kannattaa rakentaa aktiivisesti ja tavoitteellisesti. Anna vuoropuhelulle aikaa, tarjoa asukkaille erilaisia tapoja osallistua, kunnioita sitä, mitä kuullaan ja etsi aktiivisesti yhteistä ymmärrystä.

Hyviä menetelmiä rakentavaan keskusteluun ja vuoropuhelun lisäämiseen ovat esimerkiksi penkkikahvila- ja Erätauko-menetelmät. Niiden avulla on mahdollista lisätä ymmärrystä erilaisista mielipiteistä ja tuoda esiin erilaisia näkökulmia ja kokemustietoa päätöksenteon tueksi. Joskus myös neutraalin, ulkopuolisen tahon tuominen mukaan voi auttaa.

YSTÄVÄNI -KIRJA

Ota käyttöön vinkkimme nuorten aikuisten kohtaamiseen. Sovella niitä teille sopivaksi ja paranna ja täydennä matkan varrella syntyvillä ideoilla. Näin syntyy teidän mallinne nuorten aikuisten kohtaamiseen ja yhteydenpitoon heidän kanssaan.

Nyt, käännä sivua ja lähde rohkeasti liikkeelle:

- **tutustumaan omiin nuoriin aikuisiinne paremmin**
- **kuulemaan nuortenne ajatuksia onnistumisista**
- **selvittämään kehittämiskohtia**

Samalla osoitat, että nuorten aikuisten mielipiteitä arvostetaan.

Voit myös:

- **kysyä konkreettisia vinkkejä yhteydenpitoon jatkossa**
- **kerätä halukkaiden yhteystiedot yhteydenpitoa varten**

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä ☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle ☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa ☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä

☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle

☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa

☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

Tämä on kotikuntasi Ystäväni-kirjan sivu sinulle, aikuistuva nuori. Kerro meille kokemuksiasi kotikulmilta ja jätä timanttiset vinkkisi. Jos toivot yhteydenpitoa jatkossa, voit jättää meille yhteystietosi!

Nimi:

Kotikylä / -asuinalue:

Olen asunut täällä:

☐ aina ☐ tosi pitkään ☐ vasta vähän aikaa

Kotiseudustani

Lempipaikkani:

Kotikulmilla minulle on tärkeää:

Vieraille esittelisin kotiseudustani:

Kun muutan muualle, jään kaipaamaan...

Jos saisin 10 000 euroa kotikuntani kehittämiseen...

Tulevaisuudensuunnitelmistani

Peruskoulun/lukion/ammattikoulun jälkeen:

Isona haluaisin:

Tällä hetkellä tuntuu, että tulevaisuudessa

☐ pysyn täällä ☐ käyn muualla opiskelemassa, mutta haluaisin palata myöhemmin takaisin kotiseudulle ☐ asun muualla, mutta haluan lomailla tutuissa maisemissa ☐ minua ei näy näillä kulmilla.

Timanttiset vinkkini / terveiseni kunnan päättäjille ja viranhaltijoille!

Olisi kiva kuulla kotikulmien kuulumisista. Ilahdun, jos minuun pidetään yhteyttä esimerkiksi:

Halutessasi voit jättää yhteystietosi alle
(tietoja käytetään vain kunnan nuorille aikuisille suunnattuun yhteydenpitoon).

MAASEUDUN SIVISTYSLIITTO

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

msl.fi/osallisuus

@ maaseudunsivistysliitto